

Leerverslag derde sessie Leerkring 'Leren van en met elkaar'

Algemeen

datum	18 mei 2015
thema	Verbinding
tijd	14.00 – 16.00 uur
locatie	Leeszaal Rotterdam West Rijnhoutplein 3, 3014TZ Rotterdam
aanwezig	6 deelnemers & 4 begeleiders

Opening

Vandaag is Alex Hekelaar, onderzoeker bij de gemeente, aanwezig voor het thema verbinding. Daarnaast is José Bouwens voor de eerste keer aanwezig en we heten beide deelnemers van harte welkom. In verband met vakantie/vrije dagen en andere afspraken hebben we verschillende afmeldingen voor vandaag. Vandaag is de derde bijeenkomst van de vier met als thema Verbinding en centraal staat de verbinding tussen professionals, burger met netwerken, en ook de beleidsmatige 'bovenstroom' en operationele 'onderstroom'.

Verder is het doel van de leerkringen onderzoek en ondersteunen bij de ontwikkeling van de volgende vier methodieken voor de wijkteamprofessionals, vraagwijzers en netwerkpartners:

1. een methodiek van werken t.b.v. het hulpverleningsproces (generalisten, specialisten en T-shaped professionals)
2. een methodiek op het gebied van afstemming van primaire werkprocessen
3. een methodiek gericht op vormen van samenwerking op operationeel niveau
4. een methodiek die de professional helpt de praktijk te onderzoeken op het gebied van effectiviteit en ervaren baat van zowel de individuele burger als van de overheid.

Verder gaat het erom dat de opbrengsten van de leerkringen (deze vier methodieken) in het najaar in minimaal twee wijkteams geïmplementeerd worden. Wie zou dat in zijn/haar wijkteam willen of bespreekbaar willen maken? José en Romana geven aan dat ze graag willen en de vraag meenemen naar hun eigen wijkteam. Het zal ook in de mail aan de andere deelnemers gevraagd worden.

Vandaag beginnen we met een check van de aangepaste MO-competenties (terugkoppeling opbrengsten vorige keer), daarna gaan we *verbinden*; tussen professionals, de burger, beleid, op rationeel en emotioneel niveau en op micro en mesoniveau. Berry doet de wrap up en na 16.00u is er gelegenheid tot informele uitwisseling/'naborrelen' (zonder borrel).

Check aangepaste MO-competenties

De competenties die in 2010 zijn opgesteld door Movisie blijken in Rotterdam voor een deel aan te vullen zijn, waarbij de deelnemers ook gemeenschappelijke verandertaal gebruiken.

Deelnemers van de vorige keer bevestigen de aanpassingen. Vanuit Alex en José worden er vragen gesteld kostenverlaging als doel of instrument. Een kleine discussie of de gemeente hiermee als doel heeft (kosten)beheersing of inhoudelijk empoweren (tegenstellingen), leidt tot de aanvulling van 'kostenbewustzijn' als competentie met als argument dat het hier om gemeenschapsgeld gaat. Hierbij praten wijkteammedewerkers over empowerment, een wijkteamleider over beheersing en de onderzoeker van de gemeente over signalen en trends.

2e fase leerkring 1 (18-05-2015)

Thema professioneel handelen	Competenties Maatschappelijke ondersteuning
Eigen kracht & Eigen kwetsbaarheid	<ul style="list-style-type: none">• Eigen kwetsbaarheid erkennen• Eigen kracht ontdekken en versterken• Zelfregie optimaliseren• Verantwoordelijk gedrag stimuleren
Vraaggericht werken	<ul style="list-style-type: none">• Zichtbaar en present zijn binnen de wijk en het wijknetwerk• Behoeften en vragen van burger en wijk verhelderen• Op zoek gaan naar de vraag achter de vraag• <i>Balans aanbrengen tussen recht op hulp en eigen verantwoordelijkheid</i>
Binden en verbinden	<ul style="list-style-type: none">• Een individuele aanpak verbinden met de sociale omgeving• Aansturen op betrokkenheid en participatie• Professioneel samenwerken binnen een netwerk
Procesmatig & Integraal werken	<ul style="list-style-type: none">• Procesmatig en methodisch werken volgens professionele standaards• Multidisciplinair werken binnen een team en netwerk• Werken binnen uiteenlopende domeinen en systemen
Signaleren en agenderen	<ul style="list-style-type: none">• Actief signaleren in de wijk en het wijknetwerk• De signalen onderzoeken• Hierbij de professionele ruimte benutten en ondernemend zijn• De resultaten publiceren en agenderen

Verbinding

Henk geeft beknopte informatie over wat er in de literatuur onder de generalist wordt verstaan en wat met empowerment bedoeld wordt.

Professionele vormen: de Generalist

'Iemand die verbindt tussen de leefwereld van burgers en de institutionele wereld, maar ook tussen professionals onderling en burgers onderling, met een sterke nadruk op empowerment.'

Bron: Scholte, Sprinkhuizen en Zuithof. (2012) 'De generalist'

Omschrijving van EMPOWERMENT

'Empowerment is een proces van versterking waarbij individuen, organisaties en gemeenschappen greep krijgen op de eigen situatie en hun omgeving en dit via het verwerven van controle, het aanscherpen van kritisch bewustzijn en het stimuleren van participatie.'

Bron: 'Lexicon van Empowerment' Prof. Regenmortel (p.12) Marie Kamphuislezing 2011

EMPOWERMENT richt zich op:

'het versterken van personen en groepen met als doel dat iedereen een volwaardige plek heeft in de samenleving. Sociale inclusie staat voorop, maar wel met een duidelijk geloof in en appèl op de eigen krachten van burgers. Dit geldt in het bijzonder voor maatschappelijk kwetsbare groepen bijvoorbeeld...'

Bron: Prof. Regenmortel (red) 'Empowerment en participatie van kwetsbare burgers'

De centrale vraag is 'welke verbindingen zie je in de praktijk?'

Met welk doel	<ul style="list-style-type: none"> • 'last' delen tussen organisaties (kostenbesparing) • Preventie • Inzet sociaal kapitaal (bijv. vrijwilligers om problemen niet te laten oplopen/vinger aan de pols) • Expertise gebruiken / samenwerking om te empoweren
Met wie	<ul style="list-style-type: none"> • professionals onderling, professionals en de leefwereld van burgers (eigen netwerk) • professionals en 'huizen/huiskamers' van de wijk, met scholen, vrijwilligersorganisaties, 2^e lijnsorganisaties, huisartspraktijken, belangenverenigen
Wat gaat goed	<ul style="list-style-type: none"> • samenwerking met scholen; sneller bij problemen
Wat wil je nog meer	<ul style="list-style-type: none"> • inlooppreekuren, zodat mensen niet hoeven te zoeken • meer contacten met 2^e lijnsorganisaties (ivm expertise)

Alex signaleert dat er nog relatief weinig verbinding is met de medische wereld.

Verbindingen op macroniveau (overheid & wijkteams) blijven onbenoemd, maar blijken wel gewenst zo wordt duidelijk na de 'opdracht verbinden bovenstroom-onderstroom'.

2e fase leerkring 1 (18-05-2015)

Ervaringsleren - verbinding op rationeel en emotioneel niveau

Een opdracht in 2-tallen over een zakelijke (rationele/vanuit het systeem) verbinding en een persoonlijk gekleurde (emotionele/vanuit de leefwereld) verbinding maakt meteen duidelijk wat en hoe belangrijk deze verschillende verbindingen zijn. De één krijgt de opdracht om over zijn/haar hobby te vertellen op een zakelijke, zo feitelijk mogelijke, manier. De ander krijgt de opdracht om over zijn/haar favoriete vakantiebestemming te vertellen op een persoonlijk gekleurde, zo gepassioneerd mogelijke, manier.

Verbinden op rationeel niveau of emotioneel niveau zorgt voor een andere verbondenheid. Als gevraagd wordt welke beschrijving het beste blijft hangen, is dat de gepassioneerde beschrijving. Opmerkelijk is dat de gepassioneerde voor beide partijen (zowel verteller als luisteraar) plezieriger is, omdat de luisteraar de verteller echt hoort en de verteller zich echt gehoord voelt.

Conclusie in dit geval is dat als je echt verbindingen wilt maken, dan maak je die vanuit het emotionele niveau (persoonlijke drijfveren/hart/passie/professionele betrokkenheid) ten aanzien van iedere verbinding. Doen de professionals dit ook altijd? Niet altijd en hierin spelen verschillende factoren een rol, zoals verwachtingen, onvoldoende veiligheid en loyaliteit aan (moeder)organisaties en resultaten waarop je wordt afgerekend. Beide verbindingen zijn overigens nodig en met name een goede combinatie/ aansluiting van de twee. Duidelijk is dat deze kennis ons leert dat en hoe we ons beter kunnen verbinden met collega-wijkteamprofessionals, overige wijknetwerkpartners, het management en beleid.

Verbinding bovenstroom en onderstroom

De groep is gevraagd zich te verdelen in een boven- en onderstroom. De bovenstroom staat symbool voor 'beleid' en de onderstroom voor 'uitvoering in wijkteams, vraagwijzers en wijknetwerken'.

Wat en op welke manier zou je willen uitwisselen met de andere stroom?

	Wat uitwisselen...	op welke manier
Uitvoering in wijkteams ed	<p>Visie en ervaringen uitvoering o.a. :</p> <ul style="list-style-type: none"> - werkbeloning, - <i>knelpunten in uitvoering + good practices,</i> - motivaties (o.a. voor gemeente) - kennisdelen werkers - <i>gemeente is barrière</i> (zo wordt dat ervaren o.a. door medewerkers/'mensen in de wijk') <p>Laat ons meedenken + bepalen Verwachtingen / geef ons:</p> <ul style="list-style-type: none"> - duidelijkheid doelen ed - visie en overzicht gemeente - welke verwachtingen zijn er van ons / hoe zien jullie ons werk in de uitvoering? 	<p>Kom eens kijken. Laat beleidsmedewerkers meedraaien</p> <p>Maak een middenveld waarin verbinding is tussen beleid en praktijk. Een tussenpersoon die de ander de kans geeft hun ideeën op papier te krijgen</p>

2e fase leerkring 1 (18-05-2015)

Pagina 5 van 5

	<ul style="list-style-type: none"> - Welk beeld hebben jullie van de problematiek, doelgroep en hoe zijn jullie aan dat beeld gekomen? - luister naar elkaar - openheid, veiligheid en duidelijkheid - helder zijn over wat kan en wat niet (verwachtingsmanagement) 	
Beleidsmakers/gemeente	<p>Verwachtingen;</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>weerstand tegen gemeente wegnemen</i> - openstaan voor samenwerking (gemeentemedewerkers onderling) - <i>ons laten zien wat knelpunten en good practices zijn</i> - competent zijn in 'hun werk doen' en eerlijk zijn als ondersteuning/training nodig is - begrip voor nieuwe situatie, flexibiliteit en vertrouwen 	<p>Manier communicatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - openheid, kwetsbaarheid en complexiteit tonen - maar ook laten zien dat je het aankunt: gezag - enthousiasmeren dat het lukt

Wrap up

Positief opvallend is dat in een relatief kleine groep, met wederom nieuwe deelnemers, de inhoud en opbrengsten bovengemiddeld beoordeeld worden. Een veelbelovend vooruitzicht voor de 3^e fase.